

an på forsøgsdyr og anvendelse af dem, på trods af at der faktisk findes alternative modeller til at gennemføre de her undersøgelser med, og det synes jeg faktisk også er en vigtig ting.

Der skal ikke være nogen tvivl om, at grundlæggende synes vi, at Det Radikale Venstres forslag både er fornuftigt og sympatisk og indeholder en række konkrete initiativer, der skulle sættes i værk hellere i dag end i morgen.

Men vi har også i hvert fald en enkelt kritisk bemærkning, og det er den, der går på, at man vil bruge provenuet fra den fordoblede afgift på ftalater til at nedsætte persons-katten. Dels er det jo en forholdsvis betydningsløs nedsættelse, der sker, dels synes vi i lighed med hr. Steen Gade, at det, hvis man lagde en afgift på det her område, nok var mere fornuftigt at bruge pengene til at udvikle alternativer og sikre øget oplysning og på alle måder skabe en situation, hvor afgifterne ikke bare medførte omlægning, i den udstrækning det gjorde anvendelsen af skadelige produkter dyrere, for der synes vi faktisk, forbud og udfasning er bedre, men at man også brugte dem til at udvikle de alternativer, der er en forudsætning for, at vi kan komme af med det her. Jeg tror sådan set, at de fleste af os er enige om, at det ville være en god idé.

Formanden:

Tak til hr. Per Clausen, og så er det fru Elsebeth Gerner Nielsen som ordfører for forslagsstillerne.

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):

Hvorfor er det overhovedet vigtigt at beskæftige sig med hormonforstyrrende stoffer? Det er det, fordi disse stoffer sandsynligvis udgør en del af forklaringen på en række sygdomme både hos mennesker og i naturen som helhed. Stadig flere mænd får testikelkræft, stadig flere kvinder får brystkræft, stadig flere drenge fødes med deforme kønsorganer, og unge mænds sædkvalitet er ofte så dårlig, at de ikke kan blive biologiske fædre.

Heldigvis bliver vi stadig dygtigere til at helbrede og lindre en række af disse sygdomme. Langt bedre ville det dog være, hvis vi var i stand til at forebygge dem.

Mange undersøgelser tyder på, at disse sygdomme hænger sammen med forekomsten af hormonforstyrrende stoffer i miljøet, stoffer, der går ind og trækker mennesket, men også andre levende væsener og deres hormonsystem og såle-

des påvirker de dele af organismen, hvis funktion er hormonreguleret.

Både danske og udenlandske undersøgelser af brystmælk viser, at der i mange ammende kvinders mælk findes hormonforstyrrende stoffer som f.eks. DEP og DMP. Stofferne overføres til babyerne via mælken, men måske, hvad værre er, har stofferne allerede påvirket børnenes udvikling, mens de lå i deres mors liv. Drenges disposition for testikelkræft skabes sandsynligvis allerede i fosterstadiet. Nu skal jeg ikke stå her og afsløre kommende forskningsresultater, men jeg er vidende om, at der er en undersøgelse, der tyder på det, på vej.

Kl. 16.05

Dyreforsøg har vist sammenhæng mellem udvikling af deformitet og de stoffer, som forskerne finder i modermælken. Det forfærdelige er oven i købet, at der ikke er en normal sammenhæng mellem den dosis, det enkelte levende væsen udsættes for, og udvikling af sygdomme og deformiteter. Små doser viser sig at kunne have meget større virkning end store doser. Hertil kommer, at de mange forskellige hormonforstyrrende stoffer, som findes i kosmetik, kan spille sammen på en måde, som forstærker det enkelte stofs virkning.

Det er baggrunden for B 61. Der er brug for en forstærket indsats, der er brug for at handle og ikke bare kræve nye undersøgelser. Vi ved nok til med udgangspunkt i forsigtighedsprincippet at bruge alle redskaber til at begrænse brugen af de hormonforstyrrende stoffer både nationalt og internationalt. Der er brug for forbud, for afgifter, for oplysning og så selvfølgelig også for mere forskning på de områder, hvor vi ikke ved nok.

I forslaget er der ti punkter. Vi foreslår bl.a., at den afgift, der allerede er på pvc, fordobles, og det gør vi, fordi vi ved, at den eksisterende afgift virker. Med andre ord: Ved at fordoble afgiften vil vi få en endnu større virkning. Der vil blive brugt færre af de farlige stoffer, når det bliver dyrere at anvende dem.

Vi foreslår også, at der udarbejdes en plan for afvikling af ftalater og andre hormonforstyrrende stoffer i kosmetik, hudplejeprodukter, hygiejneprodukter og parfume, og som ministeren er inde på, er der nogle små tiltag her og der, men det, vi gerne vil have, er en samlet handlingsplan, hvor vi altså kan se, at vi kan nå målet og ikke bare blive ved med at tale om det.

Vi vil også gerne have, at der bliver lavet en undersøgelse af, hvordan vi kan bruge afgiftsin-